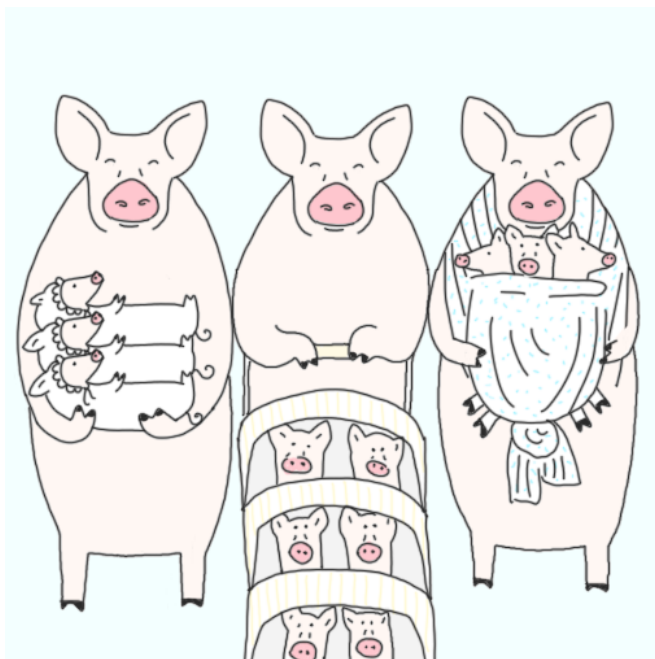

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

MACIORA

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

W XV, XVI, a nawet XVII w., zwłaszcza w literaturze, używano formy liczby mnogiej MACIORY w odniesieniu do ludzkich matek: „Proścież Boga, wy miłe maciory” - czytamy w XV-wiecznej pieśni religijnej, „O dziewico przesławna, matko smętnych macior” - brzmiała apostrofa do Matki Boskiej w innej pieśni. Z czasem do formy liczby mnogiej MACIORY dorobiono formę liczby pojedynczej MACIORA, a także zdrobniął MACIORKA, przy czym zakres znaczeniowy słowa zaczął się zawężać, tak że pod koniec XVII w. odnoszono je już w zasadzie tylko do zwierzęcych matek: klaczy ze źrebięciem, owcy z jagniętami, lochy z prosiętami. Często spotykanym połączeniem było MACIORKA PCZELNA, czyli ‘pszczola matka, królowa pszczół’. Dzisiaj MACIORA powiemy już tylko o prośnej świni, o mamie śwince karmiącej małe prosiątka. Forma MACIORY została utworzona od dawnych form przypadków zależnych rzeczownika MACIERZ w znaczeniu ‘matka’, który z kolei powstał od form przypadków zależnych rzeczownika MAC mającego to samo znaczenie.